

**LIBRIS**

We know  
books

© Editura EIKON  
București, Calea Giulești 333, sector 6  
cod poștal 060269, România

Difuzare / distribuție carte: 021 348 14 74  
0733 131 145, 0728 084 802  
e-mail: difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: 021 348 14 74  
0728 084 802, 0733 131 145  
e-mail: contact@edituraeikon.ro  
web: www.librariaeikon.ro, www.edituraeikon.ro

**Editura Eikon este acreditată de  
Consiliul Național al Cercetării Științifice (CNCS)**

Descrierea CIP este disponibilă la  
Biblioteca Națională a României

ISBN: 978-606-49-1591-7

Ilustrație copertă: Nora Matescot  
DTP: Valerian Susan

Editor: Valentin Ajder

MIRCEA MATESCOT

# REGĂSIREA

Povești de aici și de dincolo

**E I K O N**

București, 2025

## Cuprins

<b>Regăsirea</b> .....	5
* * * [ <i>Soldații americani își sorb voioși...</i> ] .....	7
* * * [ <i>În grădina restaurantului Uptown...</i> ] .....	11
* * * [ <i>Madeleine îl așteaptă pe chiriașul...</i> ] .....	12
* * * [ <i>Dacă sunt acum la Făgăraș...</i> ] .....	14
* * * [ <i>Lăsând în urmă terasa și amintirile...</i> ] .....	16
* * * [ <i>Cezar se gândește la soția lui.</i> ] .....	20
* * * [ <i>Madeleine începe să-și piardă răbdarea...</i> ] ....	22
* * * [ <i>Dar ce s-a întâmplat cu uzina?</i> ] .....	24
* * * [ <i>Antoine îi explică lui Mihai că instalarea...</i> ] ...	27
* * * [ <i>Mă întâlnesc cu Antoine și îmi vorbește...</i> ] ....	29
* * * [ <i>Cezar se încadrează în schema clasică...</i> ] ....	30
* * * [ <i>... Siluetele copacilor, a statuii așezate...</i> ] ....	41
<b>Irepetabila vârstă a inocenței</b> .....	43
* * * [ <i>... Noua casă a părinților mei...</i> ] .....	45
* * * [ <i>... A doua zi dimineața, cadavrele...</i> ] .....	51
* * * [ <i>Încep să aud - de departe - vocea...</i> ] .....	53
* * * [ <i>La liceul din frumosul cartier...</i> ] .....	54
* * * [ <i>E rândul lui Cezar să mă smulgă...</i> ] .....	57
* * * [ <i>... Da, puștii care știau să dea totul...</i> ] .....	59
* * * [ <i>Cezar continuă să-i vorbească...</i> ] .....	62
* * * [ <i>... În mansarda Anitei, totul...</i> ] .....	65
* * * [ <i>Cezar...</i> ] .....	67
<b>Antagonismul de clasă</b> .....	71
* * * [ <i>... Noua mea casă era, de ceva vreme...</i> ] ....	73
* * * [ <i>Tânăr, abia ieșit din adolescență...</i> ] .....	75
* * * [ <i>Ana era o fată înaltă, frumoasă...</i> ] .....	77
* * * [ <i>Am simțit imediat că fata aceea era...</i> ] .....	80
* * * [ <i>Îmi amintesc de acea lecție...</i> ] .....	82
* * * [ <i>Apoi a fost Madeleine...</i> ] .....	84

* * *	[Două fete, deloc de neglijat...]	87
* * *	[Mariella de atunci? Dar cine putea...]	89
<b>Dincolo, Graal-ul occidental</b>		<b>93</b>
* * *	[... Iar aceste diplome ne erau utile...]	95
* * *	[În Cotroceni, în grădină, desertul...]	98
<b>Aici, viața și supraviețuirea</b>		<b>119</b>
* * *	[Mă așez alături de Madeleine...]	121
* * *	[Încă din adolescență, Antoine...]	123
* * *	[Într-o seară, fidel la postul lui...]	127
* * *	[— Si tu ce făceai în timpul ăsta?]	129
* * *	[— Ce de aventuri! Exclamă Madeleine...]	141
<b>Versantul diabolic al Occidentului</b>		<b>151</b>
* * *	[Regăsirea din grădina mamei...]	153
* * *	[Antoine se întoarce acasă...]	154
* * *	[Imediat ce s-a întors de la New York...]	162
* * *	[Cezar se întoarce acasă, la Essen...]	165
* * *	[Ah, Franța, draga mea țară...]	169
<b>Să reușești în viață sau să-ți reușești viața?</b>		<b>177</b>
* * *	[Și acum trebuie să mă mulțumesc...]	179
* * *	[Să te întorci în țară, ca să-ți trăiești...]	183
* * *	[Cezar privește copacii care se profilează...]	187
* * *	[Soția lui Antoine de-tricota cu asiduitate...]	191
* * *	[Madeleine mi-a ascultat ultimele...]	194
* * *	[În acea vară a anului 2012, Mariella...]	197
* * *	[Contemplu declinul prematur al zilei...]	203
* * *	[După încercări repetate, eșuate...]	206
<b>Ultima linie dreaptă</b>		<b>211</b>
* * *	[La numai doi ani după întoarcerea...]	213
* * *	[Casa spațioasă din apropierea...]	214
* * *	[Antoine primește o scrisoare...]	219
* * *	[Caro era pe punctul de a se stabili...]	222
* * *	[La puțină vreme după ce s-a întors...]	223
* * *	[Angela și Cezar au petrecut...]	226

* * *	[Antoine a visat mereu la libertate...]	228
* * *	[Madeleine și cu mine...]	230
<b>Epilog</b>		<b>239</b>
* * *	[Madeleine își bea cafeaua la o oră...]	241
* * *	[Zermatt e unul dintre acele locuri...]	243
* * *	[Cezar își arată vârsta, poate...]	245
* * *	[La rândul său, Antoine emană...]	247
* * *	[Și eu...]	248
* * *	[Aperitivul început pe terasă continuă...]	251

\*  
\* \* \*

Soldații americani își sorb voioși cocktailurile pe terasele care mărginesc piața centrală din Făgăraș, oraș medieval situat într-o câmpie la poalele celor mai înalte vârfuri din Carpați.

Suntem în mijlocul verii și al acestei țări ce pare aruncată peste osatura unui arc muntos și care, vreme de secole, a reprezentat primul zid de apărare a Occidentului în fața Levantului.

Arunc o privire către fețele relaxate ale tinerilor militari care, pentru un ochi neavizat, ar putea părea niște simpli turiști, apoi mă așez și comand o cafea. Scot și îmi aprind jumătatea de cigarillo, un stimulator cerebral pe care îl port de obicei în șosetă.

Prin fumul gros scos de propria-mi lulea, mi se pare că-l văd pe tânărul care eram cu cincisprezece ani în urmă cum traversează aceeași piață centrală: subțire, scobit, cu aerul unui școlar maturizat înainte de vreme și cu privirea îndreptată către un orizont îndepărtat. Văd în jurul meu mica gașcă de fete și de băieți de-ai locului, nu ca mine, intrusul din capitală, îmbrăcați cu toții în negru și alb, așa cum îi arată albumul de fotografii care mai există și azi. Nu era nici urmă de terasă la acea vreme, doar bodega, unică și slinoasă, care se umplea de mușterii bărbați, de îndată ce sirena de la fabrică anunța sfârșitul zilei de muncă. Fabrica dădea de *lucru* unei bune părți din populația tihnitudului oraș transilvănean.

Fetele GI-lor<sup>1</sup> se limpezesc pentru o clipă, prin același fum opac și rățicator, cât să-mi readucă în memorie figura bunicului meu, născut la sfârșitul secolului al XIX-lea și care, la sfârșitul celui de-Al Doilea Război Mondial, aștepta sosirea americanilor în țară. De ce tocmai americanii, care bombardaseră Bucureștiul în timpul războiului, când noi eram de partea nemților? Ei bine, ca să ne elibereze de sub laba pusă de Stalin pe această parte de Europă numită de-atunci „Europa orientală”, căci se găsește la est de firul cu plumb agățat de căpăstrul unuia dintre cei patru cai de pe Poarta Brandenburg, fir care cade nonșalant în Marea Adriatică.

Bunicul meu știa foarte bine că joncțiunea trupelor venite din vest și din est se făcuse la Berlin și că învingătorii unui război își împart, în general, prada. Dar nu-și imagina că americanii vor abandona cu totul estul Europei, care era cel mai puțin atins de utopia comunistă, în mâinile unui Stalin, chiar dacă acesta fusese principalul gropar al lui Hitler.

Prea idealist sau nu suficient de bun la istorie, bunicul a intrat în capcana roșie, luând-o drept reclama de la Coca-Cola.

În fond, așa s-au petrecut mereu lucrurile în istoria omenirii. Nu ne uităm la durata lungă și adeseori ne scapă din vedere că un tren ar putea ascunde un altul. Sub presiunea de a-l învinge pe Hitler cu orice preț, atrocitățile comuniste, comise de Stalin în țara lui, au fost, pentru un scurt, dar tragic moment, pur și simplu uitate. Acel moment se numește Yalta, situată simbolic pe teritoriul sovietic, acolo unde Iosif Stalin i-a primit pe Franklin Roosevelt și pe Winston

<sup>1</sup> Acronim pentru soldații americani: Galvanised Iron, apoi Government Issue

Churchill. Acolo, cu patru luni înainte de căderea Berlinului și a Führerului, tocmai începea să se țeară Cortina de Fier, în atelierele cancelariilor singurelor trei națiuni care contau la acel moment precis al Istoriei, Statele Unite, Uniunea Sovietică și Regatul Unit.

Uitând de dorința de libertate și de rolul jucat de aceste țări – „din est” – în Marele Război, desprinzându-se de Imperiul Central, Occidentul a abandonat un viitor sprijin consistent în încheștarea – război rece – care deja se prefigura între Statele Unite și URSS.

Când bunicul meu a înțeles că Occidentul, condus de Statele Unite, i-a cedat Europa orientală lui Stalin, ei bine, era prea târziu pentru a mai pleca din țară.

Astfel, familia mea dinspre tată a fost prinsă în capcană, apoi spoliată de regimul comunist impus României de către sovietici. După aceea m-am născut eu, aici, de partea urâtă a cortinei de fier. Am trăit în spatele gratiilor ei până la sfârșitul lungii, prea lungii ierni comuniste.

Ultimele dăre de fum ale scurtei mele cigarillo se împrăștie și, odată cu ele, și vâlul ce-mi acoperea vederea ca o cataractă. Soldații americani reapar în piață. Da, de data asta, ei sunt cu adevărat aici, cu ceva întârziere, vreo cincizeci de ani.

Îi văd din nou pe acești militari relaxați și guralivi care, chiar în dimineața asta, traversaseră regiunea pe tancurile lor, în cadrul exercițiilor comune cu militarii români, acum membri ai NATO.

Unul dintre ei, suplu și inocent, care răspunde la numele de Hardy, acceptă provocarea lansată de camarazii săi. Se ridică și se duce spre bar, în spatele căruia stă o barmaniță blondă, o bombă dezamorsată cu pieptul generos, care atrage privirile tuturor masculilor. Ea îi zâmbește,

distrată. Zâmbetul abia schițat îl bulversează și îl intimidează pe Hardy, care se întoarce pe jumătate și strigă spre camarazii săi:

— Fir-ar să fie, mă intimidează, n-am curaj! Dar pe onoarea mea că mă întorc mâine și stau de vorbă cu ea!

Pentru un militar, îmi spun, chiar că n-are curaj. La fel ca Hardy astăzi, pe vremea bunicului meu, unui anume Franklin Delano i-a lipsit curajul în fața impresionantului Iosif, „tătucul popoarelor”.

\*  
\*   \*  
\*

În grădina restaurantului Uptown, la doi pași de fosta lui locuință situată pe strada Paris, Cezar își bea berea încet, gânditor. Privește la clienții acestui restaurant select din capitala României de azi. La hainele lor de firmă, la tunsoarele și coafurile ca în serialele americane care se difuzează dimineața la televizor. Nu se poate împiedica să nu tragă cu ochiul la mașinile lor luxoase, cu forme zvelte și voluptoase, la fel de sexy ca o mulătră care își etalează nurii într-o reclamă la lenjeria intimă.

Își umflă buza inferioară și își încruntă sprâncenele. Își aduce aminte de mașina lui Dacia *îmbunătățită*, cu număr scurt pe plăcuța de înmatriculare. Acest număr din doar trei cifre semnala, ca un girofar montat pe acoperiș, că mașina îi aparținea unui nomenclaturist – un membru al Comitetului Central al partidului comunist. Când trecea, polițiștii luau poziția de drepți și salutau.

Așa era înainte...

\*  
\*  
\*

Madeleine îl așteaptă pe chiriașul frumoasei ei vile, situată pe malul unui lac liniștit, într-una dintre suburbiile capitalei.

Într-un restaurant care poartă amprenta noilor îmbogățiți, așezată la o masă de două persoane chiar în centrul terasei, goală la ora asta, stă dreaptă și maiestuoasă, cu fața la lac. Un alt lac.

Cu degetele lungi și fine, își mângâie, când buzele, când pleoapele, încă sensibile și dureroase după prima operație de remodelare a foarte frumoasei sale fețe.

Contează mult pe chiria asta, e venitul ei lunar. Așteaptă cu nerăbdare întâlnirea, pe care locatarul i-a propus-o ieri. E un expat olandez, cvadragenarn care se duce acasă o dată la două weekenduri, ca să nu uite cum arată la față logodnica sa și pentru ca logodnica să nu uite de existența lui, la mare distanță. O așteaptă să-și termine acolo, în Țările de Jos, cursul de comunicare. Dar cursul nu e foarte favorabil noului cuplu, căci ea își tot amână sosirea în vila majestuoasă. Așteptând-o, olandezul se simte tot mai singur, iar asta o sperie pe Madeleine, din două motive.

A fixat prânzul devreme, la douăsprezece și jumătate, ora occidentală. Aici, ora obișnuită pentru masa de prânz e decalată față de vestul continentului, cu o oră mai târziu.

De ce atât de devreme? Fiindcă nu suportă compania celorlalți clienți, prea puțin asemănători cu ea: lipsă de rafinament vestimentar, gesturi greoaie, tunsori prea scurte, care lasă descoperite cefele groase și prea robuste, asortate

adesea cu funduri mai largi decât umerii și cu burțile, care par să ascundă o minge de rugby strecurată pe sub piele.

„Oamenii erau mai frumoși înainte, sau cel puțin nu atât de caricaturali. Dar, atâta vreme cât afacerile merg aici mai bine decât în altă parte, mă descurc. Numai să meargă cu adevărat, altfel e pur și simplu insuportabil!”, își spune tot mai des de când s-a întors în țară.

\* \*  
\* \*

Dacă sunt acum la Făgăraș, orașul în care mi-am început viața de adult ca „tovarăș – proletar – fiu al patriei”, asta i se datorează Marielei, fosta mea colegă din liceu. Din liceul meu preferat, țin să precizez. Conduce o mică agenție de presă și a organizat un eveniment minunat la Cetate, castelul medieval fortificat în jurul căruia s-a dezvoltat acest oraș transilvănean.

Evenimentul a fost o reușită. Antreprenori români din diaspora și-au dat întâlnire pentru o seară într-un cadru medieval reconstituit, cu gardă medievală, cu trompete și tobe. În sala tronului, plină de mobile vechi și de armuri, acești înstrăinați întorși acasă și-au prezentat afacerile dezvoltate în străinătate, iar acum și aici, în România. Li s-au înmănat diplome, pentru a încuraja timidul contracurent care încearcă să oprească hemoragia de talente din țară.

Mariela nu e înaltă, cu siguranță nu e urâtă și, mai ales, nu e proastă, chiar dacă e blondă – căci e blondă naturală!

A rămas neschimbată. Chestie de dinamism inteligent. Da, fiindcă există femei care sunt foarte dinamice, dar le lipsește pacea interioară, sunt nesigure pe ele. Acelea se trec repede, pielea și sistemul lor nervos se ofilesc înainte de vreme.

Ne-am regăsit acum un an, cu ocazia unei călătorii la Paris.

Nu, nu mai aveam același număr de telefon – fix, din anii '60, cu doar șase cifre – dinainte de Big Bang-ul demografic. Dar rețelele sociale existau cu mult înainte de

a deveni virtuale și n-au încetat să existe nici după ispita de a le transfera pe internet.

Din gură în gură. Așa a dat de mine.

Mariela e în plină formă, ca în anii de liceu. De-aia Cezar se simte din nou atras de fosta noastră colegă. „Din nou”, pentru că, în adolescență, ei doi au fost împreună. Potrivit lui, ca iubiți. Potrivit ei, iubirea a fost doar o mare prietenie, nimic mai mult. Le vom acorda amândurora beneficiul îndoielii.